

بررسی تطبیقی مالون می‌میرد اثر ساموئل بکت و زنده‌به‌گور اثر صادق هدایت، با تأکید بر نظریه روانکاوی آروین یالوم

۱. زهرا کوشکی*، ۲. محمد خسروی شکیب**، ۳. صفیه مرادخانی***

۱. دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران

۲. دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران

۳. استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۱۰/۳۰؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۱/۲۷)

چکیده

نظریه روان‌درمانی اگزیستانسیال، یا درمان‌وجودی که آروین یالوم آن را پایه‌گذاری کرد، یکی از نظریه‌های پسا‌فرویدی در مکتب روانکاوی است که رویکردهای تأثیرگذاری بر نگرانی‌های بشر دارد. این نظریه برخلاف نظریه فروید، اساس تعارض‌های اصلی بشر را در چهار نگرانی «روبه‌رو بودن با مرگ حتمی، تنهایی انسان، دلهره از نداشتن اختیار و آزادی، نگرانی از پوچی و بی‌معنایی زندگی» می‌داند. هدف نویسندگان در این مقاله، بررسی تطبیقی اشتراکات در رمان‌های مالون می‌میرد، اثر ساموئل بکت و زنده‌به‌گور اثر صادق هدایت است که با تأکید بر نظریه مذکور، واکاوی شده‌است. نوع پژوهش حاضر، توصیفی-تحلیلی و شیوه گردآوری اطلاعات، کتابخانه‌ای و فیش‌برداری است. در این پژوهش، بعد از معرفی نظریه یالوم و بیان تفاوت عمده آن با نظریه فروید، درون‌مایه و محتوای مشترک این دو اثر بررسی شد؛ به این صورت که در مالون می‌میرد و زنده‌به‌گور، پدیده مرگ، تنهایی، نداشتن آزادی یا حاکم بودن قدرت جبر و سرنوشت، هراس از پوچی و ناامیدی، مقدار و نوع این رنج‌ها، عمده‌ترین مضامین در این داستان‌ها به شمار می‌آیند.

کلیدواژه‌ها: ساموئل بکت، صادق هدایت، نگرانی‌های غایی، آروین یالوم، مالون می‌میرد، زنده‌به‌گور.

* E-mail: Zahra.koushki.680@gmail.com

** E-mail: khosravi.m@lu.ac.ir (نویسنده مسئول)

*** E-mail: Moradkhani.s@lu.ac.ir